

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија

Университет имени Гоце Делчева, г. Штип
Македонија

Goce Delcev University in Stip
Macedonia

Воронешки државен универзитет
Русија

Воронежский государственный университет
Россия

Voronezh State University
Russia

Прва меѓународна научна конференција

Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

ФИЛКО FILKO

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ФИЛОЛОГИЯ, КУЛЬТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
СБОРНИК СТАТЕЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016

Штип

Штип

Stip

**Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија**

**Университет имени Гоце Делчева, г. Штип
Македония**

**Goce Delcev University in Stip
Macedonia**

**Воронешки државен универзитет
Русија**

**Воронежский государственный университет
Россия**

**Voronezh State University
Russia**

Прва меѓународна научна конференција

Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

Ф И Л К О

F I L K O

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ФИЛОЛОГИЯ, КУЛЬТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

**ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
СБОРНИК СТАТЕЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS**

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016

Штип

Штип

Stip

ОРГАНИЗАЦИСКИ КОМИТЕТ

Драгана Кузмановска, Филолошки факултет при УГД
Ольга А. Бердникова, Филолошки факултет при ВГУ
Светлана Јакимовска, Филолошки факултет при УГД
Татјана А. Тернова, Филолошки факултет при ВГУ
Виолета Димова, Филолошки факултет при УГД
Генадиј Ф. Ковальов, Филолошки факултет при ВГУ
Лариса В. Рибачева, Филолошки факултет при ВГУ
Костадин Голаков, Филолошки факултет при УГД

МЕЃУНАРОДЕН ПРОГРАМСКИ КОМИТЕТ

Виолета Димова (Македонија)
Марија Кусевска (Македонија)
Ева Ѓорѓиевска (Македонија)
Даниела Коцева (Македонија)
Силвана Симоска (Македонија)
Софија Заболотнаја (Русија)
Лариса В. Рибачева (Русија)
Татјана А. Тернова (Русија)
Волфганг Моч (Германија)
Габриела Б. Клајн (Италија)
Карин Руке-Брутен (Франција)
Танван Тонтат (Франција)
Јулија Дончева, (Бугарија)
Неџати Демир, (Турција)
Зеки Ѓурел, (Турција)
Ахмед Ѓунишen (Турција)
Олег Н. Фенчук (Белорусија)
Данијела Костадиновиќ (Србија)
Тамара Валчик- Булиќ (Србија)
Селена Станковиќ (Србија)
Реа Лујиќ (Хрватска)
Биљана Мариќ (Босна и Херцеговина)
Душко Певуља (БиХ)

Технички секретар
Татјана Уланска
Марија Тодорова

Главен и одговорен уредник
Драгана Кузмановска

Јазично уредување
Даница Атанасовска-Гаврилова (македонски јазик)
Софija Заболотнаја (руски јазик)
Бильана Иванова (англиски јазик)

Техничко уредување
Костадин Голаков
Славе Димитров

Адреса на организацискиот комитет:
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А
Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македонија

Воронешки државен универзитет
Филолошки факултет
г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Русија
Е-пошта: filko.conference@gmail.com
Веб-страница: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

СИР - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”, Скопје

316.7(062)

МЕЃУНАРОДНА научна конференција филологија, култура и образование
(1; 2016 ; Штип)
Зборник на трудови / Прва меѓународна научна конференција
филологија, култура и образование, 18-19 март 2016, Штип = Сборник
статьей / Первая международная научная конференция, 18-19 марта
2016, Штип = Conference proceedings / First International Scientific
Conference, 18-19 March 2016, Stip. - Штип : Универзитет “Гоце
Делчев”, 2016. - 1119 стр. ; 21 см

Трудови на мак., рус. и англ. јазик. - Библиографија кон трудовите

ISBN 978-608-244-308-9

1. Насп. ств. насл. - I. Международная научная конференц
(1; 2016 ; Штип) види Меѓународна научна конференција филологија,
култура и образование (1 ; 2016 ; Штип). - II. First International
Scientific Conference (1 ; 2016 ; Схтип) види Меѓународна научна
конференција филологија, култура и образование (1 ; 2016 ; Штип)
а) Културология - Собири
COBISS.MK-ID 101960202

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Драгана Кузмановска, Филологический факультет при УГД
Ольга А. Бердникова, Филологический факультет при ВГУ
Светлана Якимовска, Филологический факультет при УГД
Татьяна А. Тернова, Филологический факультет при ВГУ
Виолета Димова, Филологический факультет при УГД
Геннадий Ф. Ковалев, Филологический факультет при ВГУ
Лариса В. Рыбачева, Филологический факультет при ВГУ
Костадин Голаков, Филологический факультет при УГД

МЕЖДУНАРОДНАЯ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Виолета Димова (Македония)
Мария Кусевска (Македония)
Ева Гёргиевска (Македония)
Даниела Коцева (Македония)
Силвана Симоска (Македония)
Софья Заболотная (Россия)
Лариса В. Рыбачева (Россия)
Татьяна А. Тернова (Россия)
Волфганг Моч (Германия)
Габриелла Б. Клейн (Италия)
Карин Рукэ-Брутэн (Франция)
Танван Тонтат (Франция)
Юлия Дончева (Болгария)
Неджати Демир (Турция)
Зеки Гюрел (Турция)
Ахмед Гюншен (Турция)
Олег Н. Фенчук (Беларусь)
Даниела Костадинович (Сербия)
Тамара Валлич- Булич (Сербия)
Селена Станкович (Сербия)
Реа Луйич (Хорватия)
Биляна Марич (Босния и Херцеговина)
Душко Певуля (Босния и Херцеговина)

Ученый секретарь

Татьяна Уланска
Мария Тодорова

Главный редактор
Драгана Кузмановска

Языковая редакция
Даница Атанасовска-Гаврилова (македонский язык)
Софья Заболотная (русский язык)
Биляна Иванова (английский язык)

Техническое редактирование
Костадин Голаков
Славе Димитров

Адрес организационного комитета
Университет им. Гоце Делчева – Штип
Филологический факультет
ул. „Крсте Мисирков“ д. 10-А
Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македония

Воронежский государственный университет
Филологический факультет
г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Россия
Э-почта: filko.conference@gmail.com
Веб-сайт: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

EDITORIAL STAFF

Dragana Kuzmanovska, Faculty of Philology, UGD
Olga A. Berdnikova, Faculty of Philology, VGU
Svetlana Jakimovska, Faculty of Philology, UGD
Tatyana A. Ternova, Faculty of Philology, VGU
Violeta Dimova, Faculty of Philology, UGD
Genadiy F. Kovalyov, Faculty of Philology, VGU
Larisa V. Rybatcheva, Faculty of Philology, VGU
Kostadin Golakov, Faculty of Philology, UGD

INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD

Violeta Dimova (Macedonia)
Marija Kusevska (Macedonia)
Eva Gjorgjevska (Macedonia)
Daniela Koceva (Macedonia)
Silvana Simoska (Macedonia)
Sofya Zabolotnaya (Russia)
Larisa V. Rybatcheva (Russia)
Tatyana A. Ternova (Russia)
Wolfgang Motch (Germany)
Gabriella B. Klein (Italy)
Karine Rouquet-Brutin (France)
That Thanh-Vân Ton (France)
Yulia Doncheva (Bulgaria)
Necati Demir (Turkey)
Zeki Gurel (Turkey)
Ahmed Gunshen (Turkey)
Oleg N. Fenchuk (Belarus)
Danijela Kostadinovic (Serbia)
Tamara Valchic-Bulic (Serbia)
Selena Stankovic (Serbia)
Rea Lujic (Croatia)
Biljana Maric (Bosnia and Herzegovina)
Dushko Pevulja (Bosnia and Herzegovina)

Conference secretary

Tatjana Ulanska
Marija Todorova

Editor in Chief
Dragana Kuzmanovska

Language editor
Danica Atanasovska-Gavrilova (Macedonian)
Sofya Zabolotnaya (Russian)
Biljana Ivanova (English)

Address of the Organizational Committee
Goce Delcev University - Stip
Faculty of Philology
Krstev Misirkov St. 10-A
PO Box 201, Stip - 2000, Republic of Macedonia

Voronezh State Universiy
Faculty of Philology
10 pl. Lenina, Voronezh, 394006, Russia
E-mail: filko.conference@gmail.com
Web-site: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

СОДРЖИНА / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

1.	Andonova Albena - FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE AT WORK IN A SMALL GROUP.....	17
2.	Асимопулос Панайиотис - УМЕНЬШИТЕЛЬНЫЕ СУФФИКСЫ: СОПОСТАВИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ МОРФОСЕМАТИЧЕСКИХ ОСОБЕННОСТЕЙ В СОВРЕМЕННОМ ГРЕЧЕСКОМ, РУССКОМ И СЕРБСКОМ ЯЗЫКАХ	23
3.	Babic – Bjelic Olgica - APPLICATION OF POETRY WORKSHOPS IN KINDERGARTEN	33
4.	Басовска Мери, Ивановска Билјана - НАЧИНИ НА ИЗРАЗУВАЊЕ НА ГОВОРНИОТ ЧИН БАРАЊЕ ВО ЈАЗИЧНИОТ ПАР ГЕРМАНСКИ – МАКЕДОНСКИ	41
5.	Белчев Толе, Младеноски Ранко - МЕТАЛИТЕРАТУРНИТЕ СЕГМЕНТИ ВО „ТЕАТАРСКИ РОМАН“ НА БУЛГАКОВ И ВО „ВЕШТИЦА“ НА АНДОНОВСКИ	51
6.	Бердникова Ольга - НОВЫЕ РЕАЛИСТЫ» В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	61
7.	Бизоев Никола - ВАЛОРИЗАЦИЈА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ВО ИСТОЧНА МАКЕДОНИЈА	71
8.	Бијелиќ Бисера – ИМАГОЛОШКИТЕ СЛИКИ ЗА ИСТОКОТ И ЗАПАДОТ ВО ДРАМИТЕ НА ДЕЈАН ДУКОВСКИ И ГОРАН СТЕФАНОВСКИ	81
9.	Божиновски Александар, Методијески Дејан - ИНФОРМАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ ЗА ПРИВАТНО СМЕСТУВАЊЕ КАКО ФАКТОР ЗА КУЛТУРНОТО ЗНАЧЕЊЕ НА ТУРИЗМОТ	93
10.	Величковска Родна - КУЛТУРНА СОРАБОТКА МЕЃУ РУСИЈА И МАКЕДОНИЈА ИЗРАЗЕНА ПРЕКУ ЗАПОЗНАВАЊЕ НА КУЛТУРНИТЕ ВРЕДНОСТИ НА ОБРЕДНО-ПЕЈАЧКИТЕ ЖАНРОВИ	101
11.	Веновска-Антиевска Снежана - ПРАГМАТСКО-КОГНИТИВНИОТ АСПЕКТ НА ЛЕКСИЧКОСЕМАТИЧКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ ЗА ИЗРАЗУВАЊЕ НА МОДАЛНОСТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	111
12.	Власова Марина - ЭЛЕМЕНТЫ СОКРАТИЧЕСКОГО ДИАЛОГА В ФИЛЬМЕ ДЖИМА ДЖАРМУША «КОФЕ И СИГАРЕТЫ»	119
13.	Гигова Лидија - ЕВАЛУАЦИЈА НА РАБОТАТА НА УЧИЛИШТЕТО ВО ПОДРАЧЈЕТО – ПОЛОЖБА НА УЧЕНИЦИТЕ	125
14.	Грачева Жанна – МАРКЕМАЛОГИЯ И ОПРЕДЕЛЕНИЕ АВТОРСТВА ТЕКСТА	135
15.	Грујовска Сашка - NOMINA AGENTIS ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК	141

16. Ghentulescu Raluca - METAPHORS IN TECHNICAL-SCIENTIFIC TEXTS	147
17. Demir Necati - PETROGLYPHS AS A SOURCE OF URAL-ALTAIC PEOPLE'S LANGUAGE, HISTORY AND CULTURE	155
18. Денкова Јованка - АНИМАЛИЗМОТ КАКО ТЕМА ВО КНИЖЕВНОСТА ЗА ДЕЦА	163
19. Дёгтева Ярославна - ЧУЖОЙ ВЗГЛЯД КАК МЕЖДИСЦИПЛИНАРНАЯ ПРОБЛЕМА	171
20. Димова Виолета - РЕЦЕПЦИЈАТА НА РУСКИТЕ ПИСАТЕЛИ ВО НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА	179
21. Dimova Mariya, Milcheva Hristina - THE TRAINING OF GERIATRIC SPECIALISTS IN MEDICAL COLLEGE AT TRAKIA UNIVERSITY, STARA ZAGORA, BULGARIA - IMPORTANT TOOL OF SOCIAL POLICY FOR ACHIEVING BETTER QUALITY OF LIFE FOR OLD PEOPLE	185
22. Донев Драган – ПРОБЛЕМИ СО ПРИБЕЛЕЖУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ ПРИ КОНСЕКУТИВНО ТОЛКУВАЊЕ	191
23. Ѓорѓиева Димова Марија – НАРАТИВНИ ХИЈАЗМИ: КНИЖЕВНОСТА КАКО ИСТОРИЈА, ИСТОРИЈАТА КАКО КНИЖЕВНОСТ	199
24. Ѓорѓиевска Ева, Маролова Даринка - КРИЗАТА НА ИСТОРИЈАТА И НА КНИЖЕВНИОТ ЛИК ВО РОМАНОТ „ЧОВЕК БЕЗ СВОЈСТВА“ НА РОБЕРТ МУЗИЛ	209
25. Заболотная Софья - ИМЯ КАК ХРОНОТОП: О КЛЮЧЕВЫХ ТОЧКАХ ПОНИМАНИЯ ТЕКСТА	217
26. Зайналова Лариса - СОХРАНЕНИЕ ОСОБЕННОСТЕЙ ЭКСПРЕССИВНОГО СИНТАКСИСА С. ДАЛИ В ПЕРЕВОДНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ (НА ПРИМЕРЕ ПРОИЗВЕДЕНИЙ С. ДАЛИ).....	225
27. Зарецкая Виктория - КОНЦЕПТ МЕССИИ В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ПРОЗЕ (НА МАТЕРИАЛЕ РОМАНА Д. РУБИНОЙ «ВОТ ИДЕТ МЕССИЯ!»)	231
28. Ivanova Biljana, Kuzmanovska Dragana, Kirova Snezana - PREFIX NEGATION IN ENGLISH, GERMAN, AND MACEDONIAN LANGUAGE IN THE TEACHING PROCESS - ANALYSIS OF EXPLICIT LEXICAL PREFIX NEGATIONS	237
29. Ивановска Билјана, Кусевска Марија, Даскаловска Нина - ГОВОРНИОТ ЧИН БАРАЊЕ И МОДАЛНОСТА КАКО НЕГОВА КАРАКТЕРИСТИКА ВО МЕЃУЈАЗИКОТ НА МАКЕДОНСКИТЕ ИЗУЧУВАЧИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК	247
30. Ивановска Лела - УЛОГАТА НА СТУДЕНТИТЕ ВО ПРОЦЕСОТ НА ЕВАЛВАЦИЈА НА НАСТАВНИОТ КАДАР	255
31. Игнатовска – Димитрова Христина – КУЛТУРНА МЕДИЈАЦИЈА ВО ПРОЦЕСОТ НА АФИРМАЦИЈА НА ЕВРОПСКИОТ, РЕЛИГИСКИ ИДЕНТИТЕТ	263
32. Iliev Krste, Pop-Zarieva Natalija - THEMATIC AND TEXTUAL COMPARISON OF THE TRAGEDIES HAMLET BY WILLIAM SHAKESPEARE AND ANTIGONE BY SOPHOCLES	275

33. Ильина Татьяна - ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СЛУЖЕБНЫХ СЛОВ В РУССКИХ И АНГЛИЙСКИХ СЛОЖНОПОДЧИНЕННЫХ ПРЕДЛОЖЕНИЯХ: ТРУДНОСТИ ПЕРЕВОДА	283
34. Iskrev Dimitar - KEY CHARACTERISTICS OF SUCCESSFUL EDUCATIONAL COUNSELING OF SCHOOL'S CLASS.....	291
35. Jakimovska Svetlana - ON TRANSLATION OF CHURCH-SLAVONIC ORTHODOX TERMS IN FRENCH.....	297
36. Jankova Natka, Jovcheska Silvana - THE ART OF BUSINESS ENGLISH	307
37. Јованов Јане - ПЕРСПЕКТИВИ ЗА НОВИ УЧЕБНИЦИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК	315
38. Јованов Јане, Ромашевска Катерина - „ИЗГУБЕНАТА ГЕНЕРАЦИЈА“ – „ИЗГУБЕНА“ НИЗ ИСКУСТВАТА И ЗНАЧЕЊЕТО.....	323
39. Јорданов Киро, Чапова Загорка - ВЛИЈАНИЕТО НА СОЦИЈАЛНИТЕ МРЕЖИ ВРЗ НАСТАВАТА И ОДНОСОТ НАСТАВНИК – УЧЕНИК	333
40. Јосимовска Верица - КНИЖЕВНОСТА КАКО СВЕДОК НА ИСТОРИЈАТА	345
41. Југрева Марија - ДИСТОПИСКА ЛИТЕРАТУРА – ПРЕДВЕСНИК НА ИДНИНАТА ИЛИ САМО ТРЕНД ВО МОДЕРНАТА ЛИТЕРАТУРА	351
42. Карапиколова-Чочоровска Луси - ЖЕНСКИОТ ИДЕНТИТЕТ И МЕНТАЛИТЕТ НА ЕДНА РУСКА И ЕДНА МАКЕДОНСКА АНА (ИЛИ: ЗА РОДОВАТА „ДРУГОСТ“ НА ТОЛСТОЕВАТА „АНА КАРЕНИНА“ И НА „АНА“ НА ЈОВАН КОТЕСКИ).....	357
43. Касаповска-Чадловска Милена - КОНСТРУКЦИИ СО АТРИБУТИВНИ ГЛАГОЛИ ВО ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК И НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК.....	365
44. Kečan Ana - WAS CATHERINE EARNSHAW A VAMPIRE? A REVISITING OF WUTHERING HEIGHTS.....	377
45. Китанов Блаже, Китанова Ирена – ТАЈНАТА НА РУЖАТА ВО МАЛИОТ ПРИНЦ НА ЕГЗИПЕРИ	385
46. Китанова Ирена, Петрова Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела – ЧИТАЊЕТО И РАБОТАТА СО ТЕКСТ ВО ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА	393
47. Ковалев Геннадий - К ВОПРОСУ ОБ АВТОБИОГРАФИЗМЕ В РОМАНЕ А.С.ПУШКИНА «ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН».....	401
48. Кожинкова Весна - КОСМОПОЛИТИЗМОТ ВО ТВОРЕШТВОТО НА КОЛБЕ И ЛАФАЗАНОВСКИ	409
49. Коробов-Латынцев Андрей - «СМЕРТЬ УНИВЕРСИТЕТА» РЕКОНСТРУКЦИЯ ФИЛОСОФИИ ОБРАЗОВАНИЯ ФРИДРИХА НИЦШЕ (ПО РАБОТЕ «ЛЕКЦИИ О БУДУЩНОСТИ УНИВЕРСИТЕТА»).....	417
50. Коцева Весна, Тодорова Марија, Уланска Татјана - ПРЕГЛЕД НА КРИТИЧКИТЕ ИНТЕРПРЕТАЦИИ НА КРЕШЕНОВИОТ МОДЕЛ НА УСВОЈУВАЊЕ/УЧЕЊЕ НА НЕМАЈЧИН ЈАЗИК	423
51. Коцева Даниела, Мирасчиева Снежана, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена - КУЛТУРА, ГЛОБАЛИЗАЦИЈА, ИДЕНТИТЕТ	431

52. Krsteva Marija - BIOGRAPHICAL FICTIONS ABOUT THE GREAT AMERICAN AUTHORS F. SCOTT FITZGERALD AND ERNEST HEMINGWAY	439
53. Кузмановска Драгана, Шекеринова Емилија - ИНФОРМАЦИСКИ И КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СОВРЕМЕННАТА НАСТАВА ВО СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	449
54. Kurteshi Voglushe, Gulevska Valentina - COMPARATIVE MONITORING OF BEHAVIOR OF PROBLEMATIC PUPILS IN KOSOVO AND MACEDONIA	457
55. Kyrchanoff Maksym W. - LITERATURIZING MODERNIZATIONS IN PRE- AND POST-MODERN SOCIETIES: DESTRUCTION OF ARCHAICNESS IN CONTEXTS OF INTELLECTUAL OPPOSITIONS OF BARBARISM AND CIVILIZATION CATEGORIES IN HISTORICAL TIME	463
56. Kyuchukova Sylvia - INCLUSION OF CHILDREN RAISED IN INSTITUTIONS TO THE DEVELOPMENTS IN THE SPHERE OF HEALTH BEHAVIOR.....	475
57. Лапыгина Мария – СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕКСИЧЕСКИХ СРЕДСТВ СОЗДАНИЯ ПОЛОЖИТЕЛЬНОГО ИМИДЖА ПОЛИТИКА В РУССКИХ И СЕРБСКИХ СМИ	483
58. Леонтиќ Марија - А1 и А2 ЗАЕДНИЧКИ РЕФЕРЕНТНИ РАМНИШТА НА ЗАЕДНИЧКАТА ЕВРОПСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА ЗА ЈАЗИЦИ И НИВНАТА ПРИМЕНА ПРИ ПОДГОТВУВАЊЕ УЧЕБНИЦИ ЗА УЧЕЊЕ ТУРСКИ ЈАЗИК ВО ТУРЦИЈА И ВО МАКЕДОНИЈА	489
59. Мајхошев Андон – ГОВОР НА ОМРАЗА ВО ТРАДИЦИОНАЛНИТЕ МЕДИУМИ ВО РМ. ПРИМЕРИ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	501
60. Макаријоска Лилјана, Ѓорѓиоска Жаклина - ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИТЕ ЛЕКСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ ВО ПОЕЗИЈАТА НА МИХАИЛ РЕНЦОВ	509
61. Малинов Зоранчо - ШТИП, „ЧЕТ’РСЕ“ И УНЕСКО - КАКО ДА СЕ ИСКОРИСТИ ВПИШУВАЊЕТО НА ШТИПСКИОТ ОБИЧАЈ НА СВЕТСКАТА РЕПРЕЗЕНТАТИВНА ЛИСТА НА НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	515
62. Мануковская Татьяна – ЗИМНИЕ СВЯТКИ В С. ПЕРШИНО И СИНИЕ ЛИПЯГИ НИЖНДЕВИЦКОГО РАЙОНА ВОРОНЕЖСКОЙ ОБЛАСТИ.....	523
63. Марковиќ Михајло, Новотни Соња - ЗА НЕКОИ СЛОВЕНСКИ ЈАЗИЦИ (МИНАТО, СЕГАШНОСТ И ИДНИНА)	533
64. Меркулова Инна - ПАРАМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЛЕКСИКИ МАКЕДОНСКОГО ЯЗЫКА	541
65. Меркулова Ирина, Марьяна Розенфельд - ЯЗЫКОВАЯ ИГРА В РОССИЙСКИХ РЕКЛАМНЫХ ТЕКСТАХ	549
66. Методијески Дејан, Голаков Костадин - ПРЕГЛЕД НА ПОЗНАЧАЈНИТЕ ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧИ	555
67. Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена - ПОВРЗАНОСТА МЕЃУ ОБРАЗОВАНИЕТО, ПРАКТИКАТА И ВОСПИТИНО-ОБРАЗОВНИТЕ ЦЕЛИ ВО ОПШТЕСТВЕН КОНТЕКСТ	565

68. Мирчева-Бошевска Билјана - МОЖНОСТИ И НАЧИНИ ЗА ПРЕВОД НА ФРАЗЕМИТЕ.....	573
69. Михайлова Елена, Цзяннань Чжан - КОНЦЕПТ «МУЗЫКА» В ТВОРЧЕСТВЕ С.В. РАХМАНИНОВА В КОНТЕКСТЕ РАЗЛИЧНЫХ ИСКУССТВ	581
70. Михајловиќ Костадиновска Сања – МЕТАФОРИТЕ ЗА ДОН КИХОТ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	591
71. Молчанова Н. - АСТРАЛЬНЫЙ КОСМОС КОНСТАНТИНА БАЛЬМОНТА	605
72. Moretti Violeta - LATIN PROVERBS AS A TWO-WAY ROAD OF CULTURAL TRANSFER.....	615
73. Нацев Трајче, Веселинов Драган - КУЛТУРНАТА ИСТОРИЈА НА ШТИП ВО ПРАИСТОРИЈАТА.....	623
74. Недюргамедов Георгий - СОДЕРЖАНИЕ ТЕОРИЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ СТАРШЕКЛАССНИКОВ РЕАЛИЗУЕМЫХ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ В ШКОЛАХ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА	631
75. Ниами Емил - ПОЛИТКОРЕКТНОСТА ВО МАКЕДОНСКАТА ЈАЗИЧНА СРЕДИНА	639
76. Никодиновски Звонко - СЕМИОЛОГИЈАТА НА ЖЕНАТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК - ЖЕНАТА ВООПШТО И ФИЗИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖЕНАТА	645
77. Николовска Кристина - ПОЕТСКИОТ БЛЕСОК НА ГЕНАДИЈ АЛГИ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	655
78. Ничева Весна, Ашкова Маја, Иванова Адријана - ПРОФЕСИОНАЛНИОТ ИДЕНТИТЕТ НА НАСТАВНИКОТ – КОМПЕТЕНТЕН НАСТАВНИК НА 21- ВЕК	663
79. Новотни Соња, Марковиќ Михајло - КОНТРАСТИВНОСТ НА ДИЈАХРОНИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ПРИКАЖАН ПРЕКУ СТАРОСЛОВЕНСКИТЕ РАКОПИСИ	669
80. Орлов Алексей - ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПОРТРЕТ РЕВОЛЮЦИИ В КНИГЕ ИВАНА БУНИНА «ОКАЯННЫЕ ДНИ»	681
81. Петрова Снежана – ИНТЕРКУЛТУРНОСТА ВО КОМУНИКАЦИЈАТА (РАЗМИСЛУВАЊА ЗА КУЛТУРНО-ЦИВИЛИЗАЦИСКИТЕ И ОБРАЗОВНИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ).....	691
82. Петрова-Ѓорѓева Емилија, Коцев Митко - ВОСПИТИНАТА ФУНКЦИЈА НА УЧИЛИШТЕТО ВО СОВРЕМЕНОТО ОПШТЕСТВО	699
83. Петрова-Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Китанова Ирена, Коцева Даниела - СОВРЕМЕНОТО УЧИЛИШТЕ КАКО ОРГАНИЗАЦИСКИ СИСТЕМ	707
84. Петрова-Цамбазова Снежана – МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ РЕКЛАМНИ ПОРАКИ	713
85. Петровска-Кузманова Катерина - МАКЕДОНСКИТЕ ОБРЕДНИ ПОВОРКИ ВО ИСТРАЖУВАЊАТА НА НИКИТА ИЛИЧ ТОЛСТОЈ	719

86. Popova Ana - THE REPRESENTATION OF ST. NICHOLAS THE WARM-HEARTED PROTECTOR AND ST. SIMEON THE STILYTES IN THE CHURCH OF ST. GEORGE AT POLOŠKO	727
87. Pop-Zarieva Natalija, Iliev Krste - THE BYRONIC HERO: EMERGENCE, ISSUES OF DEFINITION AND HIS PROGENIES	741
88. Попоска Соња - АКЦЕНТОТ И АКЦЕНТСКИТЕ ЦЕЛОСТИ ВО ЈАЗИКОТ НА МЕДИУМИТЕ	749
89. Правдина Ирина - КОНТРАСТИВНЫЙ АНАЛИЗ ТЕРМИНОВ РОДСТВА В ДИАХРОНИЧЕСКОМ АСПЕКТЕ (НА МАТЕРИАЛЕ РУССКОГО И СЕРБСКОГО ЯЗЫКОВ).....	759
90. Пресилска Јасмина – ВЛИЈАНИЕТО НА ФРАНЦИЈА И ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК ВРЗ РАЗВОЈОТ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И КУЛТУРАТА ВО БИТОЛА	765
91. Продановска Весна - ВАЖНОСТА И ПРИОДИТЕ ПРИ ПРЕДАВАЊАТА ПО ПРАВИЛЕН ИЗГОВОР ВО ИЗУЧУВАЊЕТО НА АНГЛИСКИОТ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК.....	775
92. Пухова Татјана - РАСТИТЕЛЬНЫЕ ОБРАЗЫ В ВОРОНЕЖСКИХ КАЛЕНДАРНЫХ ОБРЯДАХ	785
93. Ramadanski Draginja L. - SOVIET BOOK OF THE DEAD	797
94. Ряполов Сергей - ВВЕДЕНИЕ В ФИЛОСОФИЮ» ВАСИЛИЯ НИКОЛАЕВИЧА КАРПОВА И ФОРМИРОВАНИЕ ОРИГИНАЛЬНОЙ РУССКОЙ ФИЛОСОФСКОЙ ТРАДИЦИИ	805
95. Сандева Васка, Деспот Катерина - АРХИТЕКТОНСКИ ЗАВЕСИ ВО ПРОСТОР ПРИЧИНА ЗА ДРАМАТИЧНОСТ ВО ПРОСТОР.....	817
96. Сидорук Екатерина - «МАССОВЫЙ» ЧЕЛОВЕК В КОНТЕКСТЕ РОЕВОЙ ЖИЗНИ (НА ПРИМЕРЕ ПОВЕСТИ «ГОЛУБОЕ И КРАСНОЕ», РАССКАЗА «КЛЮЧАРЕВ И АЛИМУШКИН»)	825
97. Симионска Магдалена - МОРФОСИНТАКСАТА И МЕСТОПОЛОЖБАТА НА ПРИЛОШКИТЕ ОПРЕДЕЛБИ ЗА НАЧИН ВО АНГЛИСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	829
98. Симоска Силвана – ГЕРМАНСКО-МАКЕДОНСКИ ЗАЕМКИ И/ИЛИ ЛАЖНИ ПАРОВИ.....	839
99. Širbu Otilia - BETWEEN SACRED AND PROFANE.....	857
100. Smilkova Viktorija - INTER-LINGUSTIC ANALYSYS OF APOLOGIES IN MACEDONIAN AND ENGLISH	863
101. Ставрева Веселиновска Снежна, Кирова Снежана - КОРЕЛАЦИЈА И ИНТЕГРАЦИЈА НА НАСТАВНИТЕ СОДРЖИНИ СО ЕКОЛОШКА ТЕМАТИКА НА ЧАСОВИТЕ ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК ВО ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО Р. МАКЕДОНИЈА	877
102. Стојанов Трајче - ДОСТОЕВСКИ КАКО ЛИТЕРАЛИЗАЦИЈА НА ФИЛОСОФИЈАТА НА СОЛОВЈОВ	887

103. Стојаноска Иванова Татјана, Анастасовски Иван, Томевска Илиевска Елизабета - ИНТЕРКУЛТУРНИОТ ДИЈАЛОГ И СПОРТОТ	899
104. Сулејмани Умит, Челик Махмут - МЕТОДИ И ТЕХНИКИ НА ЧАСОВИТЕ ПО ТУРСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ СПОРЕД ПРОЦЕСИТЕ НА КОГНИТИВНОТО УЧЕЊЕ	905
105. Тамкина Вера - МУЗЕЙНОЕ ЭКСПОНИРОВАНИЕ КАК ХУДОЖЕСТВЕННАЯ ПРАКТИКА НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ	915
106. Танеска Александра П., Здравковска-Адамова Благојка - ИСКАЖУВАЊЕ МИНАТОСТ СО СУМ И ИМАМ-КОНСТРУКЦИИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК СО ОСВРТ НА НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО АЛБАНСКИОТ ЈАЗИК.....	923
107. Тантуровска Лидија - „МАША И МЕДВЕДЬ“ НА МАКЕДОНСКИ	933
108. Тасевска Марица - ЗАСТАПЕНОСТА НА ГЕРМАНСКИТЕ ЈАЗИЧНИ ВАРИЕТЕТИ ВО АВСТРИЈА ВО УЧЕБНИЦИТЕ ПО ГЕРМАНСКИ Ј АЗИК КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК „SCHRITTE INTERNATIONAL“	943
109. Тернова Татьяна - ИСТОРИЧЕСКАЯ КОНЦЕПЦИЯ А. МАРИЕНГОФА В РОМАНЕ «ЕКАТЕРИНА»	951
110. Тефова Маја Ѓ. - ВОСПИТНО-ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС / НАСТАВАТА ДЕНЕС	959
111. That Thanh-Vân Ton – LA COMMUNE DE PARIS: UNE PAGE D'HISTOIRE MÉCONNUE, DÉFORMÉE VOIRE OUBLIÉE.....	971
112. Тихонова Ольга - ОСНОВЫ ТИПОЛОГИИ И ЭВОЛЮЦИЯ РОМАНТИЧЕСКОГО ГЕРОЯ В ЛИТЕРАТУРЕ XIX ВЕКА.....	979
113. Тодорова Марија, Коцева Весна - ШПАНСКИОТ ЈАЗИК ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	989
114. Тоевски Свето - ЗНАЧЕЊЕТО НА СОВРЕМЕННИТЕ ПЕДАГОШКИ ТЕОРИИ И НА ЕФЕКТИВНАТА ИНТЕРАКТИВНА НАСТАВА - ПОГЛЕД НА ПРАКСАТА НА МАКЕДОНСКИТЕ ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТИ И НА ЈАЗИЧНИОТ ОДДЕЛ НА МИТ ИНСТИТУТОТ	997
115. Трајкова Мира - АКЦИОНА ПЕРСПЕКТИВА ВО УЧЕБНИЦИТЕ ЗА НАСТАВАТА ПО ФРАНЦУСКИ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК: AGENDA И VITET	1017
116. Уланска Татјана, Кузмановска Драгана, Кирова Снежана - СЕМАНТИЧКА СПОРЕДБА НА ТЕРМИНОЛОГИЈАТА НА СРОДСТВО ВО АНГЛИСКИОТ И ГЕРМАНСКИОТ СО МАКЕДОНСКИОТ И СРПСКИОТ ЈАЗИК	1029
117. Фролова Анна - ЯЗЫК КЛАССИКИ И ЯЗЫК СОВРЕМЕННОСТИ В ПЬЕСАХ-РЕМЕЙКАХ С. КУЗНЕЦОВА И О. БОГАЕВА «НЕТ ПОВЕСТИ ПЕЧАЛЬНЕЕ НА СВЕТЕ...» И С. ЖАТИНА «РОМЕО И ДЖУЛЬЕТТА: ВОРОНЕЖСКИЕ СТРАДАНИЯ».....	1035
118. Холина Дарья - ЭКСПРЕССИВНЫЙ СИНТАКСИС В ПОЭЗИИ У.Б. ЙЕЙТСА	1043

119. Хохонин Дмитрий - МЕТАФОРИЧЕСКОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ НАИМЕНОВАНИЙ ЛИЦ, СВЯЗАННЫХ С МУЗЫКАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ И ПРОФЕССИЕЙ	1053
120. Христовска Соња – ЈАЗИКОТ ВО МОИТЕ СОНОВИ И СОНОВИТЕ НА МОИТЕ БЛИСКИ	1063
121. Цветановски Гоце - МАКЕДОНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА НЕКОИ РУСКИ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ	1071
122. Џубалевска Мери - АСПЕКТИ НА ПРОУЧУВАЊЕ НА СТАРОСЛОВЕНСКАТА ЛЕКСИКА	1079
123. Челик Махмут, Сулејмани Умит - КРИТИЧКИ ОСВРТ КОН ЗБИРКАТА РАСКАЗИ „СЕДМОГЛАВИОТ ЦИН“ НА МУСТАФА КАРАХАСАН	1089
124. Чернобаева Алла - ПРЕДСТАВЛЕНИЯ О ГРЕХЕ И О ВОЗМЕЗДИИ В ВОРОНЕЖСКИХ ДУХОВНЫХ СТИХАХ	1097
125. Чуносова Ирина - РАЗВИТИЕ ВЫРАЗИТЕЛЬНОСТИ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ РЕЧИ: ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	1103
126. Швецова Ольга - ЯЗЫКОВОЙ ОБРАЗ АНТИУЧЁНОГО (НА МАТЕРИАЛЕ ПОВЕСТИ И. ГРЕКОВОЙ «КАФЕДРА»)	1109
127. Шутаров Васко - ДИНАМИЗИРАЊЕ НА КУЛТУРНАТА ДИПЛОМАТИЈА ВО РУСКО-МАКЕДОНСКИТЕ ОДНОСИ, НАЈНОВИ ПОКАЗАТЕЛИ	1117

INTER-LINGUSTIC ANALYSYS OF APOLOGIES IN MACEDONIAN AND ENGLISH

Viktorija Smilkova

SOU Slavco Stojmenski Stip
britannicastip@yahoo.com

Abstract

Apologies are defined as expressive illocutionary speech acts, transactions to balance between the speakers after a certain damage has been done. In order to maintain the social equilibrium, apologies renew the feeling of solidarity, cooperation and trust. The affected image of the participants in the conversation stops them to function in the discourse as equal members, thus the apology would serve as admitting the mistake, regret after the damage has been made and sympathy for the offended. The speaker who has made a social offence, has a range of strategies to perform the speech act of apologizing—from explanation and account, to offer of damage repair. Considering the differences between English and Macedonian, in order to point out and contrast the elements and strategies while performing the apology, we wanted to explore various patterns of this speech act. A range of socially accepted patterns were expected to prove that whatever the context is, there are systematic differences between the two languages, as well as certain general similarities in discourse. The project undertaken was to contribute to the intercultural pragmatics and communication. The survey examined six different contexts of misbalance and face-threatening situations, between participants with different/similar level of power-friends, acquaintances and strangers. Differences and similarities were pointed out, especially awareness of face-threatening, focusing on the external factors, as well as responsibility and attempt to lessen the offence.

Key words: *speech act, apology, strategies, regret, excuse*

Introduction

In order to explore the speech act patterns of apologies in Macedonian compared to ones in English, this research project was based on the paper “Requests and Apologies: A Cross-Cultural study of Speech Act patterns (CCARP)” by Blum-Kulka and Olshtain.

The goals of the project were to examine the speech acts of apologizing and to define the strategies used in the speech patterns as well as to explore the

degree of their usage in different contexts, comparing them to the most common counterparts in English.

The total number of informants was 24. They were professors at an elementary school and at University aged 30-50. They were required to complete 6 discourses with an apology. How the procedure went and the analysis and the results are described in detail later in the paper.

Apologies

Language is about performing social interactions. Behind every exchange of utterance lies a communicative function, a force which is realized through a certain speech act.

As one of the illocutionary acts, the definition of apology is broad , as is its role in language transaction, being multidirectional and multidimensional.

The word derives from the Greek root 'logos', meaning 'speech' or 'word'. Though originally associated with a formal justification, apology also refers to remarks made following an injury, whether intentional or unintentional.

Apologies have been defined as transactions involving "a bid to change the balance sheet of the relation between S and H" (Leech 1983: 125). That is, apologies constitute attempts to restore the imbalance created in the relationship of the interlocutors by speaker committing an offence adversely affecting the hearer. Therefore, apologies are considered remedial interchanges aiming to restore and maintain social equilibrium, since they allow "the participants to go on their way, if not with satisfaction that matters are closed, then at least with the right to act as if they feel that matters are closed and that ritual equilibrium has been restored" (Goffman 1971: 140).

This remedial nature highlights the social character of apologizing and links it to issues of face-threat and face-preservation. Against this backdrop, Brown and Levinson (1987: 187) classify apologies as negative politeness strategies, aiming at protecting the negative face of the addressee whose rights, property or freedom of action have been threatened or violated by the offensive act. Moreover, they (1987: 68) consider apologies threatening the speaker's positive aspect of face, since apologizing involves the speaker's admission that they are at fault for an offence they regret.

With respect to the offender's face needs, it can be claimed that the offence has damaged their positive face endangering their image as a likeable and reliable member of the group. Finally, the negative aspect of their face is also harmed, since the burden of the offensive act prevents them from acting freely and communicating openly until the good reputation has been restored. Therefore, apologies are considered multidirectional acts, in the sense that can attend to both aspects of both interlocutors' face.

An admission of fault and responsibility are essential components of the apology when the interlocutor's behaviour violates a social norm. When an action or utterance (or the lack of either one) has resulted in offense, the offender needs to apologize. As a consequence one deals with two parties: an apologizer and a recipient of apology; the act depends on whether the person who caused the infraction perceives himself/herself as an apologizer. The act of 'apologizing' requires an action or an utterance which is intended to set things right.

Strategies

According to Olshtain & Cohen (1983) there are several strategies which can make up an apology irrespective of politeness orientation and other culturally specific issues: explicit use of an illocutionary force indicating device (IFID), an explanation or account for the offence, an offer of repair, a promise of forbearance and an expression of concern for the offended. Due to the different levels of severity of the offences that call for an apology, it was noted by Blum-Kulka et al. (1989) that different forms of apology intensification may be employed. These can be of two main types:

- a) internal intensifiers that are included in the IFID and
- b) external ones, such as expressing concern for the hearer.

It is also widely acknowledged that not all of these strategies occur in an apology at the same time and that their selection and combinations depend on various factors, such as the severity of the offence and the degrees of power and social distance existing between interlocutors (see e.g. Olshtain & Cohen 1989; Ogiermann 2009).

The following section lists the most common strategies for apologising with examples from the undertaken survey and compared to their English counterparts:

1. Illocutionary Force Indicating Devices

It is the most direct realization of apology which can be done by an explicit illocutionary force indicating device, henceforth (IFID), sometimes also referred to as a statement of remorse, a pre-formulated, or ritualistic apology. In this formula, an apology is performed by the offender directly. The offender uses an apology verb such as 'apologize', 'be sorry', 'forgive', 'excuse', or 'pardon'

MK: Извинете, Простете, Се извинувам

2. Explanation/Accounts

The specifics of an explanation or account are any external mitigating circumstances, 'objective' reasons for the violation, e.g. "The traffic was terrible" constitutes an account or explanation.

S intends to justify the offence as resulting from external factors over which s/he has no (or very little) control, then an explanation or account of the situation fulfils the function of an apology. Such an explanation may be explicitly related to the offence or it may present the 'state of affairs' in a general way, thus relating implicitly to the offence.

A speaker may try to mitigate his/her guilt by giving an explanation or account of the situation.

MK: Заборавив, Во гужва бев, Имам добра причина

3. Acknowledgement of Responsibility

When using acknowledgement of responsibility as a strategy, the speaker is using a face-threatening act to express their belief in the necessity of an apology by overtly admitting their relationship with the act (Blum-Kulka, et al. 1989)

The sub-categories for this strategy may be placed on a continuum from strong self-humbling on S's part to a complete and blunt denial of responsibility. Thus, the acceptance of responsibility would be viewed by H as an apology, while denial of responsibility would be intended as S's rejection of the need to apologize.

3.1 Explicit self-blame, e.g. It is my fault/my mistake

MK: Јас сум виновен, Моја грешка

3.2 Lack of intent, e.g. I didn't mean it

MK: Не беше намерно, Непредвидливи работи се случуваат,
Сосема случајно, Се случи по грешка.

3.3 Expression of self-deficiency, e.g. I was confused/I didn't see you

MK: Безобразно од моја страна, Неодоговорен сум,
Професионална деформација

3.4 Expression of embarrassment, e.g. I feel awful about it

MK: Ужасно се чувствуваам, Многу ми е жал, Жалам

3.5 Justify the hearer, Recognizing the Other Person as Deserving Apology.

e.g. You're right to blame me.

MK: Во право си, Се надевам не се лутиш многу

4. Compensation/Reparation; Offer of repair

i specified: e.g. I'll pay for the damage

ii unspecified: e.g. I'll see what I can do

The apology strategy of compensation/reparation gives the apologizer an opportunity to repair the situation by offering some type of compensation.

Speakers may attempt to repair or pay for the damage resulted from his/her infraction.'Repair' may be offered in its literal sense or as an offer to pay for the damage. In situations in which actual repair is not possible (not wanted,etc.), the apologizer may offer some kind of 'compensatory' action or 'tribute' to the complainer.

MK: Ке ја купам книгата; Ке ги избришам белешките

5. Promise not to repeat offense/ promise of forbearance

By using the strategy of promising not to repeat the offense, subjects explicitly stated that the event would not occur again in a future time.

When 'apologizing', the speaker takes responsibility by expressing regret and he/she will be expected to behave in a consistent fashion and not to repeat the act for which she/he has just apologized for .In this respect , apologies seem to be related not only to future behaviour , an apologizer can promise either never to perform the offence in question again , or to improve his/her behaviour in a number of ways.Such responses are often signaled by the performative verb 'promise', for example:

It won't happen again , I promise.

MK: Нема да се повтори. Никогаш повеќе.

6 Apology intensification

The use of intensifiers in the apology do just that, they intensify, or make stronger an individual's apology usually through an addition of a word, most commonly "very", "really", and "so". An example of an intensifier used in an apology would be, "I am very sorry"

6.1 An intensifying expression within the IFID

i:adverbials: I'm *very* ... sorry

ii: repetition (or double intensifier): (I'm terribly,terribly sorry)

MK: Многу, навистина, леле, длабоко, од се срце, уште еднаш, ептен

6.2 Expressing explicit concern for the hearer—externally to the IFID

In expressing concern for the hearer, the speaker is explicitly showing a sense of worry for the hearer, i.e. "I'm really sorry ma'am, are you alright?" Have you been waiting long?

6.3 .Humour

Sometimes speakers use humorous comments employed to lessen the offensive act and pacify the hearer .

MK: Ајде, честам ручек! Те честам кафе!

Assessment questionnaire

For defining the speech patterns of the apologies in Macedonian we used 6 situations for eliciting apologies. The situations used were the following:

damaging a book from a library ;misplacing a professor's book; taking somebody else's belongings by mistake; unintentionally hurting a stranger; being late for an appointment with a friend; not keeping a promise to a friend.

The main instrument for data collection was a DCT (see Blum-Kulka et al. 1989) designed to elicit speech acts in six different situations, all of which were designed to elicit apologies.

Situation 1, the subject has forgotten to erase the notes written on the margins of the book pages, which was borrowed from the library. The addressee is the librarian.

Situation 2, the subject has borrowed a book from a professor, but doesn't remember its whereabouts.

Situation 3, the subject has picked up a wrong suitcase at the airport.

Situation 4, the subject has unintentionally hurt a stranger on a bus.

Situation 5, the subject has arranged a meeting with a friend, but has completely forgotten about it.

Situation 6, the subject doesn't keep a given promise to a friend, which might lead to serious consequences.

Thus, while the third and forth, as well the fifth and the sixth situations were symmetrical in the sense that they involve familiarity/non-familiarity(i.e. apologize to a complete stranger) and no power difference (-P, -D), the first and second ones were asymmetrical, since they involve distance and power (+P, +D)

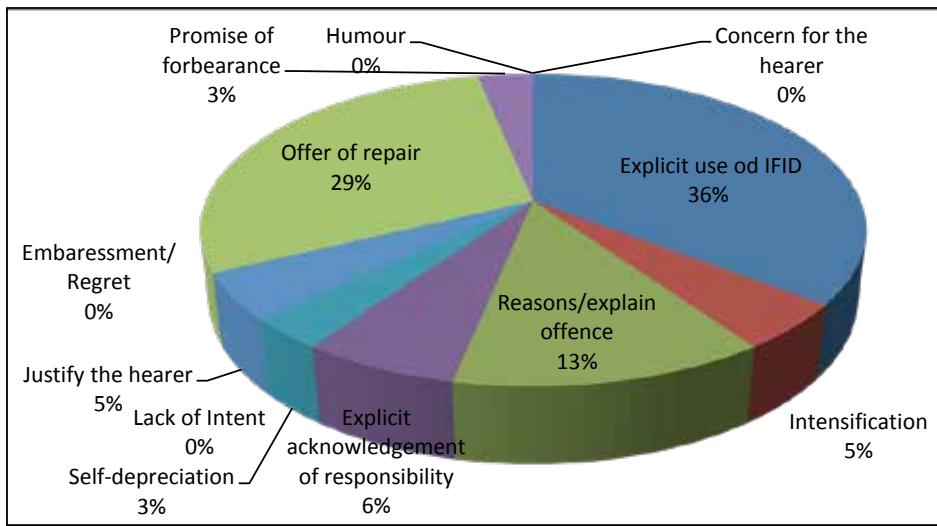
Procedure.

The questionnaires we handed on 15.06.2015 and collected on 26.06.2015.

The analysis of the results was based on a coding scheme prepared in collaboration by the research team. The coding scheme consisted of categories and subcategories were defined on the basis of general theoretical considerations as well as previous work by the members of the team. Furthermore the scheme was refined and modified to fit the data yielded in the target language. We used judgment samples and convenience samples i.e. non-probability sampling.

Results from the questionnaire

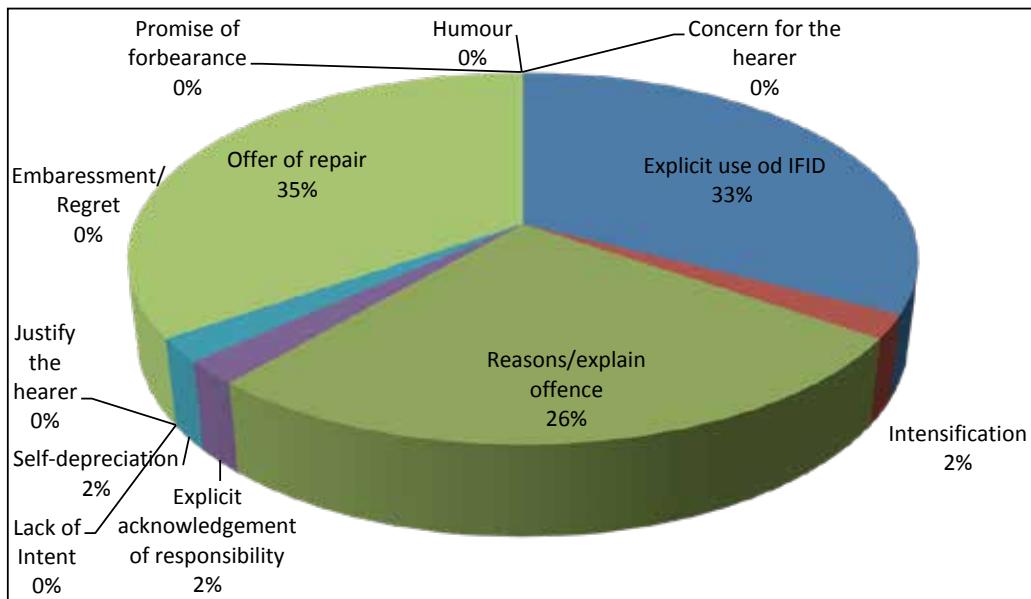
Situation 1: You borrow a book from the library and while reading it you make some comments which you forget to erase. The librarian notices the comments and complains about them.

In the first situation 36% of the participants used IFIDs, 29% offered to compensate for the offence, 6% accepted the responsibility, 13% tried to give reasons for the offence. The most common IFIDs used in this situation were: *Ce извинувам, Простете, Извинете, Извинете, ве молам, Жал ми е*. The most common offer of repair was : *Ке ја вратам книгата, Ке ги избршишам белешките, Ке купам нова книга*-most of the participant offered to repair the damage. The ways of explaining were- *Заборавиш, Не внимавај*.

Situation 2: Borrowed book from a professor

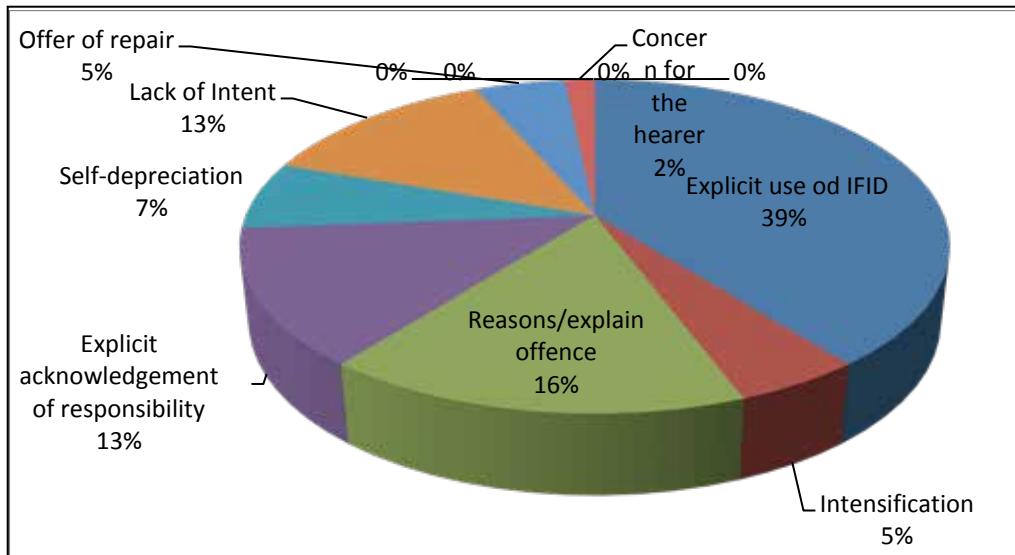
You have borrowed a book from a professor. Now you are supposed to give it back to him, but you cannot remember where you put it.

In the second situation, most of the participants used IFIDs -52%, and a very large number gave reasons and explained, somehow even tried to insert additional mitigating circumstances for the offence. Most common explanations were: *Заборавив, Не се сèкавам*. The most common offers to repair were: *Ке ја заменам со нова, Ке ја донесам утре/на наредната средба*. None of the participants showed embarrassment or justified the hearer i.e. the complainer.

Situation 3: Taking somebody else's belongings by mistake

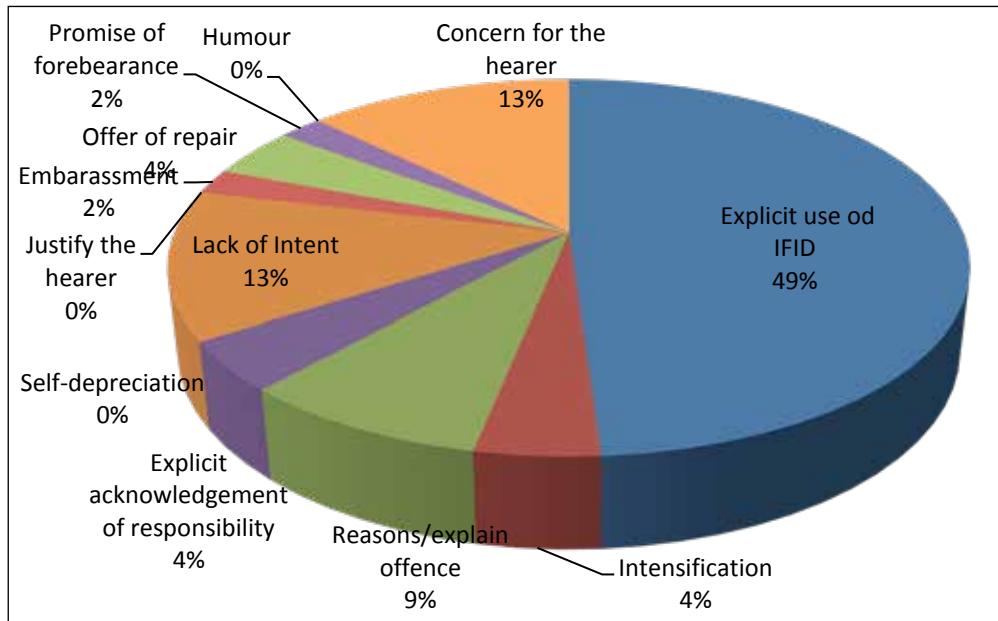
You are in the baggage reclaim area and pick up your suitcase from the conveyor system. A woman approaches you and says that you have picked up her suitcase. You look at the suitcase that you are holding and you realise that it is not yours.

In the third situation 16% of the participants gave reasons and explained the offence. The most common explanation was: *Имаме ист, сличен, идентичен куфтер, Преморен сум, расеан сум, Под стрес сум, Имав тежок лет*, which can also be seen as acknowledgement of responsibility, even self-depreciation. Lack of intent was also very common i.e. *Не видов, Случајно, Забуна, По грешка*. 5 % used intensifiers-*Леле, многу, навистина, Ох, Е, Уште еднаш*

Situation 4: Hurting a stranger unintentionally

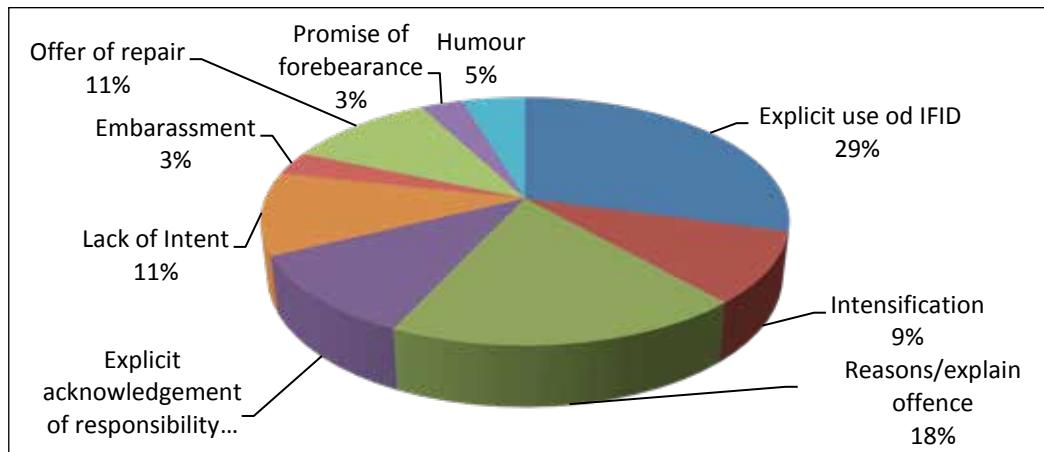
You have placed your shopping bag on the luggage rack of a crowded bus. When the bus brakes, your bag falls down and hits another passenger

In the fourth situation nearly 50% of the overall number of responses were explicit IFIDs, since the situation is specific and the degree of offence is high. Most common IFIDs were *-Извинете, Жалам, Ве молам, Се извинувам, Многу ми е жал, Просстете*. Nearly 13% of responses involved concern for the well-being of the hearer, with expressions such as: *Дали сте добро, Како ви е, Дали сте повредени*. Lack of intent and promise of forbearance were present in very few responses.

Situation 5: Late for an appointment with a friend.

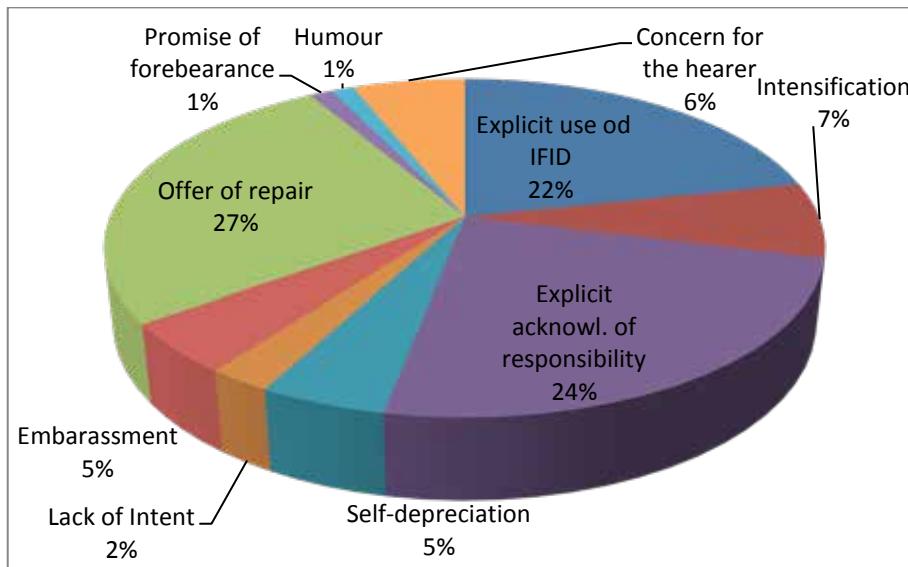
A friend arranged to meet you in order to get some notes from you to study for an exam. She waited for an hour but you didn't show up. She calls you up and you say to her:

In the fifth situation 29% of the responses were explicit IFIDs. 18% of the participants gave reasons and explanations for the offence. Most common were: *Ми се случи нешто непријатно, Ме фати гужева во сообраќај, Имам добра причина, Бев спречен, Непредвидена ситуација ме спречи, Имав проблеми, Имав работом*. Intensifiers used –*Навистина, Непријатно, Од се срце, Ужасно ми е*, which can also be treated as embarrassment. Some of the participants used humor to lessen the offence, integrated in the offer of repair, or used separately. Few of the responses were- *Честам кафе, Ручекот е на моја сметка*.

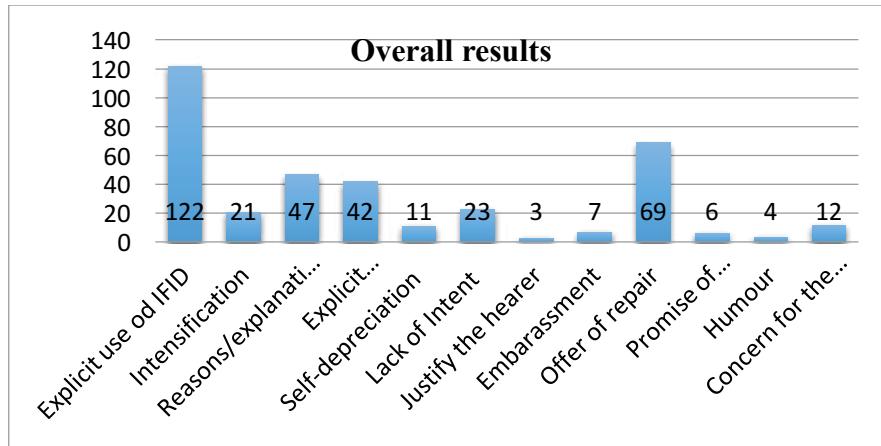
Situation 6: Not keeping a promise to a friend

Your friend is sick and can't go to university today. However, she has to hand in her seminar paper. She asks you if you could do her a favour and hand in the paper to the professor. You promise to do it. The next day she phones you and as you pick up the telephone and see her number you realise that you have forgotten all about it. She asks you if you have handed the paper in. In response you say:

In the sixth situation, the most responses -27% included offer of repair, i.e. *Ке ја предадам умре, Што можам да сторам, Ке му се јавам на професорот, Сметај ја работата завршена, Веднаш ке ја поправам грешката, Како да го решиме проблемот, Ке се снајдеме..* Responses which included explicit acknowledgement of responsibility were: *Сосема заборавив, Изумив.* There were a few interesting responses with a certain degree of embarrassment-5%, even humor to pacify the hearer.

General results from the questionnaire:

The overall result grid shows the most common and the least used strategies for apologizing. It is evident that Macedonian speakers tend to use direct and formulaic expressions-IFIDs in most situations, as a conventionally and socially accepted way to response to a complaint and initiate an apology. A very high number of responses included an offer to repair the damage, which elaborates the socially accepted style of attempts for compensating, as well as giving reasons and explanations for the offence, which implies that the act of apology in Macedonian tends to be treated as a highly face-threatening act. Surprisingly, very few of the responses included self-depreciation and justifying the hearer, which demonstrates a high level of concern on speaker's behalf in terms of saving their own face.

Conclusion

There are a number of different factors which affect the S's decision to apologize in order to restore the H's face, even at high cost to S's face, such as the degree of violation or the seriousness of the offence or cultural, personal, and contextual elements.

Culturally, for instance, coming late to a meeting might be perceived as a less serious offence in Macedonian and therefore, as a group, will tend to apologize less intensely in this situation i. e. 19 of the participants used IFID's, 13 gave an explanation, 3 of them tried to lessen the offence in a humorous way, but most of them didn't take the offence seriously i.e. none of the participants self-depreciated, justified the hearer's complaint or showed concern for them.

The degree of violation as perceived by the S is also under consideration-mostly linked to the social parameters like distance and power. Most of the participants showed a high degree of concern towards offending a more powerful person (i.e professor) in which 80% offered to repair the offensive act, 74 % tried

to explain/ involve an external mitigating circumstance (somehow as a denial of responsibility)

Whereas in symmetrical cases with familiarity, surprisingly, a very high percentage of participants admitted their responsibility, offered to repair, even showed concern for the hearer.

Based on different functions of the speech act of 'apologizing', a broad definition of an apology can be summarized, as being culturally determined and regarding Macedonian speakers, as that an apology is a speech act addressed to the hearer's face-needs and intended to remedy an offense for which the apologizer takes responsibility, and thus to restore good relationship between the apologizer and the hearer.

References:

- Blum-Kulka, Shoshana, Julianne House, and Gabriele Kasper (1989) *Cross-cultural pragmatics: Requests and apologies*. Norwood, NJ: Ablex.
- Kulka B, Olshtain. (1989) *Requests and Apologies: A Cross-Cultural study of Speech Act patterns (CCARP)*
- Brown, Penelope, and Stephen Levinson (1987) *Politeness: Some Universals in Language Usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Edmondson, Willis, and Juliane House (1991) *Let's Talk and Talk About It*. München: Urban & Schwarzenberg.
- Fraser, Bruce (1981) On apologizing. In F. Coulmas (ed.), *Conversational Routine: Exploration in Standardized Communication Situations and Prepatterned Speech*. The Hague: Mouton, pp. 259-272.
- Goffman, Erving (1971) *Relations in Public*. New York: Basicbooks.
- Leech, Geoffrey (1983) *Principles of Pragmatics*. London and New York: Longman.
- Olshtain, Elite (1989) Apologies across cultures. In Sh. Blum-Kulka, J. House, and G. Kasper (eds.), *Cross-cultural Pragmatics: Requests and Apologies*. New Jersey: Ablex, pp. 155-173.